

tu

Ert tjänsteställe, handläggare

Ert datum

Er beteckning

Vårt tjänsteställe, handläggare

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

HKV LEDS JUR, Ebba Skygge, 08-788 75 00,
ebba.skygge@mil.se**Yttrande över betänkandet Några frågor i skyddslagstiftningen (SOU 2018:26)****Bakgrund**

Försvarmakten har i en remiss den 24 april 2018 anmodats att yttra sig över betänkandet Några frågor i skyddslagstiftningen (SOU 2018:26).

Yttrande

Försvarmakten tillstyrker författningsförslagen och betänkandet med följande tillägg och synpunkter.

Militära fordon som skyddsobjekt

Försvarmakten har under lång tid och i samband med flera utredningar, bl.a. inför den nu gällande skyddslagen, framfört och identifierat ett stort behov av att kunna besluta att vissa militära fordon ska vara skyddsobjekt. Försvarmakten vill därför särskilt tillstyrka kommitténs förslag i den delen.

Försvarmakten vill därutöver anföra följande. Sverige samarbetar och samövar i allt högre utsträckning med andra länder på svenskt territorium. Detta innebär att utländska militära fartyg, luftfartyg och fordon befinner sig i Sverige, och att Försvarmakten ansvarar för skyddet av dessa fartyg, luftfartyg och fordon. I nuläget kan ett sådant skydd tillskapas genom att besluta om skyddsobjekt för området runt ett utländskt örlogsfartyg när det ligger vid kaj, och för fordon m.m. inom ett övningsområde som i sig är ett skyddsobjekt. Men vid transporter till och från övningar, eller rena transiteringar genom Sverige, finns inte denna möjlighet att upprätta skyddsobjekt. Bland annat Sveriges fördjupade militära samarbete med Finland innebär att finska militära fordon m.m. behöver få samma skydd

(SKY)

som Försvarsmaktens. Vidare kan Försvarsmakten lättare uppfylla sina åtaganden som ett värdland i händelse av kris eller krig för besökande militära förband om de utländska enheterna kan skyddas på motsvarande sätt som Försvarsmaktens egna. Sverige har dessutom enligt Nato/PFF SOFA¹ bl.a. åtagit sig att införa sådan lagstiftning som man anser vara nödvändig för att trygga säkerhet och skydd i tillräcklig grad för utrustning, egendom, m.m. som tillhör andra parter till avtalet som befinner sig i Sverige (Art VII.11 Nato SOFA).

Detta skulle kunna tillgodoses genom ett tillägg till 5 § 4 p skyddslagen, som rör just samverkan med en främmande stats militära styrka, exempelvis med följande lydelse: "område där en främmande stats militära styrka inom ramen för internationellt samarbete tillfälligt bedriver övningar här i landet i samband med utbildning för fredsfrämjande verksamhet eller för annat militärt ändamål, *samt en främmande stats militära fartyg, luftfartyg och fordon*".

Tidsgränsen för Försvarsmaktens tillfälliga beslut

Försvarsmakten välkomnar kommitténs förslag att utöka Försvarsmaktens beslutanderätt. De förlängda tidsgränserna kommer att möjliggöra ett tydligt och konsekvent beslutsfattande vid övning, prov och försök. Försvarsmakten anser dock att beslut om skyddsobjekt vid insatser enligt IKFN-förordningen och när Försvarsmakten sätts in för att möta ett väpnat angrepp mot Sverige inte bör tidsbegränsas alls, för att ge Försvarsmakten ökad handlingsfrihet att verka för att försvara riket. Vidare anser Försvarsmakten att, om Försvarsmaktens beslut om skyddsobjekt i en IKFN-situation, och särskilt vid ett väpnat angrepp, alls ska tidsbegränsas, bör det vara regeringen, snarare än Länsstyrelsen, som beslutar. I en sådan situation måste de militäroperativa aspekterna väga tyngre än allmänhetens fria rörlighet i det aktuella området, och en sådan avvägning kan svårligen göras av Länsstyrelsen. Ett sådant skyddsobjekt sträcker sig dessutom sannolikt över ett större område varför flera länsstyrelser skulle besluta; i värsta fall beslutar olika länsstyrelser på olika sätt, vilket kraftigt skulle inskränka Försvarsmaktens handlingsfrihet samt utsätta civila för stora risker i samband med ett militärt ingripande för att förhindra en kränkning av territoriet.

Skyddsvakters befogenhet vid ingripande mot drönare

Försvarsmakten har under flera år noterat en markant ökning av flygningar med drönare ovanför och invid Försvarsmaktens skyddsobjekt och verksamhet i övrigt. Kommitténs förslag att tydliggöra att tillträdesförbud enligt 7 § skyddslagen även gäller för obemannade farkoster, samt att ge skyddsvakter en tydlig rätt att verka mot dessa för att fullgöra sin bevakningsuppgift, kommer att väsentligt förbättra Försvarsmaktens möjligheter att motverka sådan verksamhet.

¹ Avtalet mellan parterna i Nordatlantiska fördraget om status för deras styrkor (Nato SOFA) av den 19 juni 1951, och avtalet mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget och de andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor (PFF SOFA) av den 19 juni 1995.

Detta yttrande har beslutats av ställföreträdande chef juridiska avdelningen Kerstin Bynander. I den slutliga handläggningen har dessutom deltagit sektionschef Magnus Sandbu och, som föredragande, försvarsjurist Ebba Skygge.

Kerstin Bynander

Ställföreträdande chef juridiska avdelningen

Ebba Skygge

Sändlista

Regeringskansliet, Försvarsdepartementet

fo.registrator@regeringskansliet.se

För kännedom inom myndigheten

LEDS TF

INSS

INSS J3

MUST

MR M Undsäkavd

MR N Undsäkavd

MR S Undsäkavd

MR V Undsäkavd